

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B** EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2018/842,

30. mai 2018,

milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 156, 19.6.2018, lk 26)

Muudetud:

Euroopa Liidu Teataja

nr lehekülg kuupäev

► **M1** Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/857, 19. aprill 2023 L 111 1 26.4.2023

▼B**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL)
2018/842,****30. mai 2018,**

milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013

(EMPs kohaldatav tekst)**▼M1***Artikkel 1***Reguleerimisese**

Käesolevas määruses sätestatakse aastateks 2021–2030 liikmesriikide kohustused vähima nõutava panuse osas, et saavutada liidu eesmärk vähendada käesoleva määruse artikliga 2 hõlmatud sektorites kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks 40 % võrreldes 2005. aasta tasemega. See aitab täita liidu pikaajalise kliimaneutraalsuse eesmärgi hiljemalt 2050. aastaks sihiga saavutada pärast seda negatiivsed heitkogused. Seega aitab see saavutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1119⁽¹⁾ (Euroopa kliimaseadus) ja Pariisi kokkuleppe eesmärgi. Käesolevas määruses sätestatakse ka õigusnormid aastaks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramise kohta ja õigusnormid, mille alusel hinnatakse liikmesriikide edusamme miinimumeesmärkide täitmisel.

▼B*Artikkel 2***Kohaldamisala****▼M1**

1. Käesolevat määrust kohaldatakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma energeetika, tööstusprotsesside ja tootekasutuse, põllumajanduse ja jäätmete allikakategooriatest tuleneva kasvuhoonegaaside heite suhtes, mis on kindlaks määratud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1999⁽²⁾, ning seda ei kohaldata direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevusalade, v.a meretranspordi tegevusala ning üksnes nimetatud direktiivi artiklite 14 ja 15 kohaldamiseks selle I lisas loetletud tegevusalade heite suhtes.

▼B

2. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 7 ja artikli 9 lõike 2 kohaldamist, ei kohaldata käesolevat määrust määrusega (EL) 2018/841 hõlmatud kasvuhoonegaaside heite ja nende sidumise suhtes.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1119, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 401/2009 ja (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimamäärus) (ELT L 243, 9.7.2021, lk 1).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

▼B

3. Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma allikakategooria „1.A.3.A. Tsiviilennundus“ CO₂-heite väärtus võrdseks nulliga.

*Artikkel 3***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kasvuhoonegaaside heide“ – CO₂-ekvivalenttonnides kajastatav süsinikdioksiidi (CO₂), metaani (CH₄), diämmastikoksiidi (N₂O), fluorosüivesinike (HFCd), perfluorosüivesinike (PFCd), lämmastiktrifluoriidi (NF₃) ja väävelheksafluoriidi (SF₆) heide, mis on kindlaks määratud vastavalt määrusele (EL) nr 525/2013 ja mis kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse;
- 2) „aastaks eraldatud heitkoguse ühikud“ – suurim lubatud kasvuhoonegaaside heide, mis määratakse kindlaks ajavahemiku 2021–2030 iga aasta kohta vastavalt artikli 4 lõikele 3 ja artiklile 10;
- 3) „ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühik“ – direktiivi 2003/87/EÜ artikli 3 punktis a määratletud lubatud heitkoguse ühik.

*Artikkel 4***Aastased heite tasemed ajavahemikuks 2021–2030****▼MI**

1. Liikmesriik vähendab kasvuhoonegaaside heidet 2030. aastaks võrreldes 2005. aasta kasvuhoonegaaside heite tasemega, mis on kindlaks määratud vastavalt käesoleva artikli lõikele 3, vähemalt liikmesriigi jaoks I lisa veerus 2 sätestatud määral.

2. Liikmesriik tagab, võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud paindlikkusmeetmeid ja käesoleva määruse artikli 10 lõike 2 kohast kohandamist ning kõiki otsuse nr 406/2009/EÜ artikli 7 kohaldamisest tulenevaid mahaarvamisi, et tema kasvuhoonegaaside heide:

- a) ei ületa 2021. ja 2022. aastal lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 kindlaksmääratud kasvuhoonegaaside 2016., 2017. ja 2018. aasta keskmine heide ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta ja piirmääraga, mis on kõnealuse liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisa veerus 1; liikmesriigi lineaarse trajektoori alguspunktiks võetakse viis kaheteistkümnendikku vahemaast aastate 2019 ja 2020 vahel või 2020. aasta, olenevalt sellest, kumb tähendab konkreetse liikmesriigi puhul väiksemat lubatud aastast heitkogust;
- b) ei ületa 2023., 2024. ja 2025. aastal lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 kõnealusele liikmesriigile 2022. aastaks eraldatud heitkogus, ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta ja piirmääraga, mis on kõnealuse liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisa veerus 2;

▼ M1

c) ei ületa aastatel 2026–2030 lineaarse trajektoori abil kindlaksmääratud piirmäära, mille alguspunkt on kõnelase liikmesriigi poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 kohaselt ning kooskõlas käesoleva artikli lõikega 3 esitatud 2021., 2022. ja 2023. aasta kasvuhoo- negaaside heitkoguste keskmine, ning mille lõpp-punkt on määratletud 2030. aasta piirmääraga, mis on kõnelase liikmesriigi jaoks sätestatud käesoleva määruse I lisa veerus 2; liikmesriigi lineaarse trajektoori algpunktiks võetakse üheksa kaheteistkümnendikku vahe- maast aastate 2023 ja 2024 vahel.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles määratakse igale liik- mesriigile kindlaks aastaks eraldatud heitkogused aastateks 2021–2030 CO₂ ekvivalenttonnides vastavalt käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud lineaarsetele trajektooridele.

2021. ja 2022. aastaks eraldatavate heitkoguste kindlaksmääramisel lähtub komisjon liikmesriikide poolt määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 alusel 2005., 2016., 2017. ja 2018. aasta kohta esitatud kõige uuemate riiklike inventuuriandmete põhjalikust läbivaatamisest ning esitab liik- mesriigi 2005. aasta kasvuhoo- negaaside heitkoguse, mida kasutati nendeks aastateks eraldatud heitkoguste kindlaksmääramiseks.

2023., 2024. ja 2025. aastaks eraldatavate heitkoguste kindlaksmäära- misel lähtub komisjon käesoleva lõike teise lõigu kohasest liikmesriigi 2005. aasta kasvuhoo- negaaside heitkogusest ning teises lõigus osutatud 2016., 2017. ja 2018. aasta riiklike inventuuriandmete läbivaadatud väärtustest.

2026.–2030. aastaks eraldatavate aastaste heitkoguste kindlaksmäära- misel lähtub komisjon käesoleva lõike teise lõigu kohasest liikmesriigi 2005. aasta kasvuhoo- negaaside heitkogusest ning liikmesriikide poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 26 alusel 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta esitatud kõige uuemate riiklike inventuuriandmete põhjalikust läbivaatamisest.

4. Lõikes 3 osutatud rakendusaktides täpsustatakse liikmesriikide poolt artikli 6 lõigete 3, 3a ja 3b alusel teatatud andmete põhjal ka üldkogused, mida võib arvesse võtta, hindamaks artikli 9 nõuete täitmist liikmesriigi poolt aastatel 2021–2030. Kui kõikide liikmesriikide üldko- guste summa kokku on suurem kui 100 miljonit, vähendatakse iga liikmesriigi üldkoguseid proportsionaalselt nii, et 100 miljoni piiri ei ületata.

▼ B

5. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artiklis 14 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

▼ M1

6. Kui liikmesriigid võtavad lõigete 1 ja 2 kohaseid meetmeid kasvu- hoo- negaaside heite piiramiseks, kaaluvad nad vajadust tagada kõigile võrdne ja sotsiaalselt õiglane üleminek. Komisjon võib anda välja suunised liikmesriikide toetamiseks selles valdkonnas.

▼B*Artikkel 5***Paindlikkusmeetmed, mis seisnevad laenamises, järgmistesse aastatesse ülekandmises ja teisele liikmesriigile loovutamises****▼M1**

1. Aastatel 2021–2025 võib liikmesriik laenata heitkoguseid kuni 7,5 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.

▼B

2. Aastatel 2026–2029 võib liikmesriik heitkoguseid laenata kuni 5 % ulatuses talle järgmiseks aastaks eraldatud heitkogusest.

▼M1

3. Liikmesriik, kelle kasvuhoonegaaside heide on teataval aastal talle selleks aastaks eraldatud heitkogusest väiksem, võib käesoleva artikli ja artikli 6 kohaste paindlikkusmeetmete kasutamist arvesse võttes:

a) kanda 2021. aasta puhul selleks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi kuni 75 % ulatuses talle 2021. aastaks eraldatud heitkogusest üle järgmistesse aastatesse kuni aastani 2030 ning

b) kanda 2022.–2029. aasta puhul asjaomaseks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi kuni 25 % ulatuses talle asjaomase aastani eraldatud heitkogustest üle järgmistesse aastatesse kuni aastani 2030.

4. Liikmesriik võib teatavaks aastaks eraldatud heitkogusest loovutada teistele liikmesriikidele kuni 10 % aastate 2021–2025 puhul ja kuni 15 % aastate 2026–2030 puhul. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.

▼B

5. Liikmesriik, kelle kasvuhoonegaaside heite läbivaadatud tase on teataval aastal talle selleks aastaks eraldatud heitkogusest väiksem, võib käesoleva artikli lõigetes 1–4 ja artiklis 6 sätestatud paindlikkusmeetmete kasutamist arvesse võttes loovutada asjaomaseks aastaks eraldatud heitkoguste ülejäägi teistele liikmesriikidele. Vastuvõttev liikmesriik võib seda kogust kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomasel aastal või sellele järgnevatel aastatel kuni aastani 2030.

▼M1

5a. Enne aastaks eraldatud heitkoguste ülekandmist vastavalt lõigetele 4 ja 5 teavitab liikmesriik määruse (EL) 2018/1999 alusel loodud kliimamuutuste komiteed elektrooniliselt oma kavatsusest kanda üle osa talle asjaomaseks aastaks eraldatud heitkogusest.

6. Liikmesriigid peaksid kasutama tulu või selle tulu rahalise väärtusega samaväärset summat, mis on tekkinud aastaks eraldatud heitkoguste loovutamisest vastavalt lõigetele 4 ja 5, kliimamuutuste vastu võitlemiseks liidus või kolmandates riikides. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist käesoleva lõike kohaselt võetud meetmetest ja avalikustavad selle teabe kergesti kättesaadaval kujul.

▼B

7. Lõigete 4 ja 5 kohane aastaks eraldatud heitkoguste loovutamine võib tuleneda kasvuhoonegaaside heite vähendamise projektist või programmist, mis viiakse läbi müüjaks olevas liikmesriigis ja mida rahastab vastuvõttev liikmesriik, tingimusel et välditakse topeltarvestust ja tagatakse jälgitavus.

8. Liikmesriigid võivad käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmiseks kasutada direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24a lõike 1 kohastest projektidest saadud ühikuid ilma koguselise piiranguta ja tingimusel, et välditakse topeltarvestust.

*Artikkel 6***Paindlikkusmeede, mida kohaldatakse teatavate liikmesriikide suhtes pärast ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu vähendamist**

1. Käesoleva määruse II lisas loetletud liikmesriigid võivad käesoleva määruse nõuete täitmiseks ühiselt kehtetuks tunnistada kuni 100 miljonit ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikut. Kehtetuks tunnistamine tehakse asjaomase liikmesriigi enampakkumisel müüdavate lubatud heitkoguse ühikute määra vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 10.

2. Otsuse (EL) 2015/1814 artikli 1 lõike 4 kohaldamisel loetakse käesoleva artikli lõike 1 alusel arvesse võetud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute ringluses olevateks ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikuteks.

Komisjon kaalub esimesel kõnealuse otsuse artikli 3 kohasel läbivaatamisel, kas jätkata käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud arvestust.

3. Käesoleva määruse II lisas loetletud liikmesriigid teavitavad komisjoni hiljemalt 31. detsembriks 2019 sellest, kas nad kavatsevad artikli 9 nõuete täitmiseks kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist protsendimäärani, mis on sätestatud iga asjaomase liikmesriigi jaoks iga aasta kohta ajavahemikul 2021–2030 käesoleva määruse II lisas.

▼M1

II lisas loetletud liikmesriigid võivad otsustada, et vaatavad teatud protsendimäärad läbi üks kord 2024. aastal ja üks kord 2027. aastal. Sellisel juhul teavitab asjaomane liikmesriik komisjoni sellest vastavalt hiljemalt 31. detsembril 2024 või 31. detsembril 2027.

3a. Malta teatab komisjonile 31. detsembriks 2023, kas ta kavatseb artikli 9 nõuete täitmiseks kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist kuni protsendimäärani, mis on sätestatud II lisas iga aasta kohta ajavahemikul 2025–2030.

3b. II lisas loetletud liikmesriigid, kes ei ole teavitanud komisjoni 31. detsembriks 2019, et nad soovivad kasutada või täielikult kasutada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist, teavitavad komisjoni olenemata lõikest 3 hiljemalt 31. detsembriks 2023, kas nad kavatsevad artiklis 9 sätestatud nõuete täitmiseks kasutada või edasi kasutada ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute piiratud kehtetuks tunnistamist kuni protsendimäärani, mis on sätestatud II lisas iga asjaomase liikmesriigi jaoks iga aasta kohta ajavahemikul 2025–2030.

▼ **M1**

4. Direktiivi 2003/87/EÜ artikli 20 lõike 1 kohaselt määratud põhihaldaja (edaspidi „põhihaldaja“) võtab liikmesriigi taotluse korral arvesse käesoleva määruse artikli 4 lõikes 4 osutatud üldkoguse ni kuni asjaomases liikmesriigis. Ajavahemikul 2021–2030 tunnistatakse kõnealuse liikmesriigi puhul igal aastal direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt kehtetuks üks kümnendik käesoleva määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest. Ajavahemikul 2025–2030 tunnistatakse nende liikmesriikide puhul, kes on komisjoni teavitanud vastavalt käesoleva artikli lõigetele 3a ja 3b, igal aastal direktiivi 2003/87/EÜ artikli 12 lõike 4 kohaselt kehtetuks üks kuuendik käesoleva määruse artikli 4 lõike 4 kohaselt kindlaksmääratud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest.

5. Kui liikmesriik on lõike 3 kohaselt teavitanud komisjoni oma otsusest muuta eelnevalt teatatud protsendimäära, tunnistatakse kõnealuse liikmesriigi puhul kehtetuks sellele vastav väiksem või suurem kogus ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikuid iga aasta kohta vastavalt ajavahemikel 2026–2030 või 2028–2030.

▼ **B***Artikkel 7*▼ **M1****Maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tuleneva netosidumise täiendav kasutamine**

1. Kui liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide ületab talle asjaomaseks aastaks eraldatud aastast heitkogust, sealhulgas võimalikku käesoleva määruse artikli 5 lõike 3 kohaselt üle kantud heitkogust, võib käesoleva määruse artikli 9 nõuete täitmiseks asjaomase aasta puhul arvesse võtta määruse (EL) 2018/841 kohaldamisalasse kuuluvatest kombineeritud maa-arvestuskategooriatest tuleneva kogu netosidumise ja netoheite summale vastavat kogust, tingimusel et:

- a) liikmesriigi poolt aastate 2021–2025 puhul arvesse võetav kumulatiivne kogus ei ületa poolt asjaomase liikmesriigi jaoks käesoleva määruse III lisas kehtestatud kogu netosidumise maksimumkogusest;
- aa) liikmesriigi poolt aastate 2026–2030 puhul arvesse võetav kumulatiivne kogus ei ületa poolt asjaomase liikmesriigi jaoks käesoleva määruse III lisas kehtestatud kogu netosidumise maksimumkogusest;

▼ **B**

- b) asjaomane kogus ületab määruse (EL) 2018/841 artiklis 4 asjaomase liikmesriigi jaoks kehtestatud nõudeid;
- c) liikmesriik ei ole omandanud teistelt liikmesriikidelt määruse (EL) 2018/841 kohaselt rohkem netosidumisi, kui ta on loovutanud;
- d) liikmesriik on täitnud määruse (EL) 2018/841 nõuded ning

▼B

- e) liikmesriik on esitanud käesoleva lõike kohaselt lubatud paindlikkusmeetme kavandatud kasutuse kirjelduse kooskõlas määruse (EL) nr 525/2013 artikli 7 lõike 1 teise lõiguga.

▼M1*Artikkel 8***Parandusmeetmed**

1. Kui komisjon leiab määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 kohaselt tehtud iga-aastasel hindamisel ja võttes arvesse käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmete kavandatavat kasutust, et liikmesriik ei tee piisavaid edusamme käesoleva määruse artikli 4 kohaste kohustuste täitmisel, peab kõnealune liikmesriik esitama komisjonile kolme kuu jooksul parandusmeetmete kava, mis sisaldab järgmist:

- a) üksikasjalik selgitus selle kohta, miks kõnealune liikmesriik ei tee nende kohustuste täitmisel piisavaid edusamme;
- b) hinnang selle kohta, kuidas liidu rahastamine on toetanud kõnealuse liikmesriigi jõupingutusi nende kohustuste täitmisel ja kuidas ta kavatseb sellist rahastamist kasutada, et nende kohustuste täitmisel edusamme teha;
- c) lisameetmed, mis täiendavad kõnealuse liikmesriigi lõimitud riiklikku energia- ja kliimakava vastavalt määrusele (EL) 2018/1999 või tugevdavad selle rakendamist ja mida liikmesriik rakendab selleks, et täita neid kohustusi nii riigisiseste poliitikasuundade ja meetmete kui ka liidu meetme rakendamise kaudu, ning millele on lisatud üksikasjalik hinnang, mis põhineb kvantitatiivsetel andmetel, kui need on kättesaadavad, kõnealustest meetmetest tuleneva kasvuhoonegaaside heitkoguse kavandatud vähendamise kohta;
- d) kõnealuste meetmete rakendamise range ajakava, mis võimaldab hinnata rakendamise käigus igal aastal tehtud edusamme.

Kui liikmesriik on loonud riikliku kliimaalase nõuandeorgani, võib ta sellelt esimese lõigu punktis c osutatud vajalike meetmete kindlaksmääramiseks nõu küsida.

2. Euroopa Keskkonnaamet abistab komisjoni kõigi selliste parandusmeetmete kavade hindamisel vastavalt oma iga-aastasele tööprogrammile.

3. Komisjon võib esitada arvamuse vastavalt lõikele 1 esitatud parandusmeetmete kavade teostatavuse kohta ja peab sellisel juhul tegema seda nelja kuu jooksul alates nende kavade kättesaamisest. Asjaomane liikmesriik võtab komisjoni arvamust võimalikult suurel määral arvesse ja võib oma parandusmeetmete kava vastavalt muuta. Kui liikmesriik ei võta komisjoni arvamust või selle olulist osa arvesse, esitab ta komisjonile sellekohase põhjenduse.

▼M1

4. Iga liikmesriik teeb lõikes 1 osutatud parandusmeetmete kava ja kõik lõikes 3 osutatud põhjendused avalikult kättesaadavaks. Komisjon teeb lõikes 3 osutatud arvamuse avalikult kättesaadavaks.

▼B*Artikkel 9***Vastavuskontroll**

1. Kui aastatel 2027 ja 2032 tehtava läbivaatamise tulemusel selgub, et liikmesriigi aastane kasvuhoonegaaside heide on kõnealuse ajavahe-
miku mis tahes aastal suurem kui talle aastaks eraldatud heitkogus, võttes arvesse käesoleva artikli lõiget 2 ja artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud paindlikkusmeetmete kasutamist, siis kohaldatakse järgmisi meetmeid:

- a) vastavalt artikli 12 kohaselt vastu võetud meetmetele suurendatakse asjaomase liikmesriigi järgmise aasta kasvuhoonegaaside heitkogust nii, et ülemäärane kasvuhoonegaaside heide CO₂-ekvivalenttonnides korrutatakse koefitsiendiga 1,08, ning
- b) asjaomasel liikmesriigil on ajutiselt keelatud loovutada aastaks eraldatud heitkoguseid teistele liikmesriikidele seni, kuni ta tagab artikli 4 nõuete täitmise.

Põhihaldaja kannab esimese lõigu punktis b osutatud keelu liidu registrisse.

▼M1

2. Kui liikmesriigi kasvuhoonegaaside heide ületab määruse (EL) 2018/841 artiklis 4 osutatud ajavahemikul 2021–2025 tema kõnealuse määruse artikli 12 kohaselt kindlaks määratud sidumist, arvab põhihaldaja asjaomasele liikmesriigile aastaks eraldatud heitkogustest maha koguse, mis on võrdne kõnealuste aastate ülemääraste kasvuhoonegaaside heitkogustega CO₂ ekvivalenttonnides.

▼B*Artikkel 10***Kohandamine**

1. Komisjon kohandab igale liikmesriigile käesoleva määruse artikli 4 kohaselt määratud aastaks eraldatud heitkoguseid, et need kajastaksid järgmist:

- a) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 11 alusel välja antud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu kohandusi, mis tulenesid kõnealuse direktiiviga hõlmatud heite tekkeallikate muutumisest, vastavalt komisjoni otsustele, mis on vastu võetud kõnealuse direktiivi alusel aastate 2008–2012 riiklike lubatud heitkoguse ühikute jaotuskavade lõpliku heakskiitmise kohta;
- b) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 24 ja artikli 24a alusel välja antud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu kohandusi seoses kasvuhoonegaaside heite vähendamisega asjaomases liikmesriigis ning
- c) direktiivi 2003/87/EÜ artikli 27 alusel ELi HKS-i süsteemist välja arvatud kätistele eraldatud ELi HKS-i lubatud heitkoguse ühikute arvu kohandusi süsteemist väljajätmise ajal.

▼B

2. IV lisas kindlaksmääratud kogused lisatakse kõnealuses lisas loetletud liikmesriikidele 2021. aastaks eraldatud heitkogustele.
3. Komisjon avaldab kõnealusest kohandamisest tulenevad arvandmed.

*Artikkel 11***Tagavarareserv**

1. Liidu registris luuakse tagavarareserv, mis vastab kogusele, mis ei ületa 105 miljonit CO₂-ekvivalenttonni, tingimusel et saavutatakse artiklis 1 osutatud liidu eesmärk. Tagavarareserv on kasutatav lisaks artiklites 5, 6 ja 7 osutatud paindlikkusmeetmetele.

2. Liikmesriik saab tagavarareservist abi, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) vastavalt Eurostati poolt 2016. aasta aprillis avaldatud andmetele oli tema SKP elaniku kohta (turuhindades) 2013. aastal alla liidu keskmise;
- b) tema kumulatiivsed kasvuhoonegaaside heitkogused aastatel 2013–2020 olid käesoleva määrusega hõlmatud sektorites väiksemad kui aastaks eraldatud kumulatiivsed heitkogused aastatel 2013–2020 ning
- c) kasvuhoonegaaside heitkogused on suuremad kui aastaks eraldatud heitkogused aastatel 2026–2030, kuigi ta:
 - i) on kasutanud ära artikli 5 lõigete 2 ja 3 kohased paindlikkusmeetmed;
 - ii) on kasutanud maksimaalselt ära netosidumisi artikli 7 kohaselt, isegi kui kogus ei saavuta III lisas sätestatud taset, ning
 - iii) ei ole teinud netoloovutamisi teistele liikmesriikidele artikli 5 kohaselt.

3. Liikmesriik, kes vastab käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele, saab kõnealusest tagavarareservist täiendava koguse maksimaalselt tema puudujäägi ulatuses, mida tuleb kasutada artikli 9 nõuete täitmiseks. Nimetatud kogus ei tohi olla suurem kui 20 % tema üldisest ülejäägist aastatel 2013–2020.

Kui sellest tulenev kollektiivne kogus on kõikide käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud tingimustele vastavate liikmesriikide puhul suurem käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kogusest, vähendatakse iga nimetatud liikmesriigi kogust proportsionaalselt.

4. Kogus, mis jääb tagavarareservi pärast lõike 3 esimeses lõigus sätestatud jaotamist, jaotatakse proportsionaalselt nimetatud lõigus osutatud liikmesriikide vahel vastavalt nende järelejäänud puudujäägile, seda samal ajal mitte ületades. See kogus võib iga nimetatud liikmesriigi puhul lisanduda kõnealuses lõigus osutatud protsendimäärale.

▼B

5. Pärast määruse (EL) nr 525/2013 artiklis 19 osutatud ülevaatuselõpetamist 2020. aasta kohta avaldab komisjon iga käesoleva artikli lõike 2 punktides a ja b osutatud tingimusi täitva liikmesriigi jaoks käesoleva artikli lõike 3 esimeses lõigus osutatud maksimumkogused, mis vastavad 20 %-le tema üldisest ülejäägist aastatel 2013–2020.

*Artikkel 12***Register**

1. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust tagamaks, et käesoleva määruse alusel peetakse liidu registri kaudu täpset arvestust järgmise üle:

- a) aastaks eraldatud heitkogused;
- b) artiklite 5, 6 ja 7 alusel kohaldatavad paindlikkusmeetmed;
- c) artikli 9 kohane vastavuskontroll;
- d) artikli 10 kohane kohandamine ning
- e) artikli 11 kohane tagavarareserv.

2. Põhihaldaja kontrollib automaatselt kõiki käesoleva määruse alusel liidu registris tehtud tehinguid ja blokeerib vajaduse korral tehingud, tagamaks, et ei esineks õigusrikkumisi.

3. Lõike 1 punktides a kuni e ja lõikes 2 osutatud teave on üldsusele kättesaadav.

*Artikkel 13***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 7 lõikes 2 ja artikli 12 lõikes 1 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 9. juulist 2018. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne aja ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 7 lõikes 2 ja artikli 12 lõikes 1 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

▼B

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtete iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 7 lõike 2 ja artikli 12 lõike 1 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 14***Komiteemenetlus**

1. Komisjoni abistab kliimamuutuste komitee, mis on loodud määruse (EL) nr 525/2013 kohaselt. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

▼M1*Artikkel 15***Läbivaatamine**

1. Käesolevat määrust vaadatakse regulaarselt läbi, võttes muu hulgas arvesse riikides kujunenud olukorda, viisi, kuidas kõik majandussektorid aitavad kaasa kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele, ning rahvusvahelisi arenguid ja jõupingutusi, mis on tehtud Pariisi kokkuleppe ja määruse (EL) 2021/1119 pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks.

2. Komisjon esitab kuue kuu jooksul pärast iga Pariisi kokkuleppe artiklis 14 kokku lepitud ülemaailmse ülevaate koostamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse toimimise kohta, sealhulgas aastaks eraldatud heitkoguste pakkumise ja nõudluse vahelise tasakaalu kohta, ning käesoleva määruse I lisas esitatud kasvuhoonegaaside heite vähendamise riiklike eesmärkide sobivuse kohta seoses nende panusega määruse (EL) 2021/1119 kohaste liidu kliimaeesmärkide ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamisse. Kõnealune aruanne sisaldab eeskätt hinnangut selle kohta, kas on vaja täiendavaid liidu poliitikaid ja meetmeid, pidades silmas vajalikku kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamist liidu ja selle liikmesriikide poolt 2030. aasta järgses raamistikus. Samuti sisaldab see hinnangut käesoleva määrusega hõlmatud kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise trajektoori kohta, mis on kooskõlas eesmärgiga saavutada hiljemalt 2050. aastaks kliimanetraalsus, võttes arvesse määruse (EL) 2021/1119 artikli 4 lõikes 4 osutatud kavandatavat indikatiivset liidu kasvuhoonegaaside eelarvet ja seda, et kõnealuse eesmärgi saavutamisel on tähtis edendada nii liikmesriikide vahelist õiglust ja solidaarsust kui ka kulu- ja tööhõivust. Asjakohasel juhul võib aruandele lisada seadusandlikud ettepanekud.

▼M1

Esimeses lõigus osutatud aruandes võetakse arvesse liikmesriikide pikaajalisi strateegiaid, mis koostatakse ja esitatakse vastavalt määruse (EL) 2018/1999 artikli 15 lõikele 1, ning nende hindamist, mille komisjon teeb vastavalt kõnealuse määruse artikli 15 lõikele 9.

*Artikkel 15a***Teaduslikud nõuanded**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 401/2009⁽¹⁾ artikli 10a alusel loodud kliimamuutusi käsitlev Euroopa teadusnõukogu (edaspidi „teadusnõukogu“) võib omal algatusel anda teaduslikke nõuandeid või esitada aruandeid käesoleva määruse kohaste liidu meetmete, kliimaeesmärkide, aastaste heite tasemetega ja paindlikkusmeetmete kohta. Komisjon võtab teadusnõukogu asjakohaseid nõuandeid ja aruandeid arvesse, eeskätt seoses tulevaste meetmetega, mille eesmärk on kasvuhoonegaaside heite edasine vähendamine käesoleva määrusega hõlmatud sektorites.

▼B*Artikkel 16***Määruse (EL) nr 525/2013 muutmine**

Määrust (EL) nr 525/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 7 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmine punkt:

„aa) alates 2023. aastast Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/842 (*) artiklis 2 osutatud inimtekkeliste kasvuhoonegaaside heite kohta aastal X-2 kooskõlas ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni aruandlusnõuetega;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).“;

b) teine lõik asendatakse järgmisega:

„Liikmesriigid teatavad komisjonile igal aastal esitatavas aruandes oma kavatsusest kasutada määruse (EL) 2018/842 artikli 5 lõiget 4 ja 5 ning artiklis 7 sätestatud paindlikkusmeetmeid ning kõnealuse määruse artikli 5 lõike 6 kohasest tulu kasutamisest. Kolme kuu jooksul kõnealuse teabe saamisest liikmesriikidelt teeb komisjon teabe kättesaadavaks käesoleva määruse artiklis 26 osutatud komiteele.“

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 401/2009 Euroopa Keskkonnaameti ja Euroopa keskkonnateabe- ja -vaatlusvõrgu kohta (ELT L 126, 21.5.2009, lk 13).

▼B

2) Artikli 13 lõike 1 punkti c lisatakse järgmine punkt:

„ix) alates 2023. aastast teave nende poolt määruse (EL) 2018/842 kohaselt kehtestatud kohustuste täitmiseks rakendatud poliitika-suundade ja meetmete kohta ning teave täiendavate poliitika-suundade ja meetmete kohta, mis on kavandatud kasvuhoonegaaside heite vähendamiseks käesoleva määruse kohastest kohustustest suuremas ulatuses;“.

3) Artikli 14 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„f) alates 2023. aastast kasvuhoonegaaside heiteprognoosid kokku ning eraldi hinnangud määrusega (EL) 2018/842 ja direktiiviga 2003/87/EÜ hõlmatud heiteallikatest pärit kasvuhoonegaaside prognoositud heite kohta.“

4) Artikli 21 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„c) määruse (EL) 2018/842 artiklis 4 sätestatud kohustused. Hindamisel võetakse arvesse liidu poliitikasuundade ja meetmete rakendamisel tehtud edusamme ning liikmesriikidelt saadud teavet. Iga kahe aasta tagant tuleb hinnangule lisada ka ülevaade sellest, millised on liidu kavandatud edusammud Pariisi kokkuleppe kohase riiklikult kindlaksmääratud panuse rakendamisel, mis sisaldub liidu kohustuses vähendada kasvuhoonegaaside heidet, ning liikmesriikide kavandatud edusammud kõnealuses määruuses sätestatud kohustuste täitmisel.“

*Artikkel 17***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼ M1

I LISA

LIIKMESRIIGI KASVUHOONEGAASIDE HEITE VÄHENDAMINE
VASTAVALT ARTIKLI 4 LÕIKELE 1

	Liikmesriigi kasvuhoonegaaside heite vähendamine 2030. aastaks võrreldes 2005. aasta tasemega, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 4 lõikele 3	
	Veerg 1	Veerg 2
Belgia	- 35 %	- 47 %
Bulgaaria	- 0 %	- 10 %
Tšehhi	- 14 %	- 26 %
Taani	- 39 %	- 50 %
Saksamaa	- 38 %	- 50 %
Eesti	- 13 %	- 24 %
Iirimaa	- 30 %	- 42 %
Kreeka	- 16 %	- 22,7 %
Hispaania	- 26 %	- 37,7 %
Prantsusmaa	- 37 %	- 47,5 %
Horvaatia	- 7 %	- 16,7 %
Itaalia	- 33 %	- 43,7 %
Küpros	- 24 %	- 32 %
Läti	- 6 %	- 17 %
Leedu	- 9 %	- 21 %
Luksemburg	- 40 %	- 50 %
Ungari	- 7 %	- 18,7 %
Malta	- 19 %	- 19 %
Madalmaad	- 36 %	- 48 %
Austria	- 36 %	- 48 %
Poola	- 7 %	- 17,7 %
Portugal	- 17 %	- 28,7 %
Rumeenia	- 2 %	- 12,7 %
Sloveenia	- 15 %	- 27 %
Slovakkia	- 12 %	- 22,7 %
Soome	- 39 %	- 50 %
Rootsi	- 40 %	- 50 %

▼B*II LISA*

LIIKMESRIIGID, KELLEL ON LUBATUD KEHTETUKS TUNNISTADA PIIRATUD KOGUSES ELI HKS'i LUBATUD HEITKOGUSE ÜHIKUID, MIDA VASTAVALT ARTIKLILE 6 VÕETAKSE ARVESSE NÕUETE TÄITMISEL

	2005. aasta kasvuhoonegaaside heitkogustel põhinev maksimaalne protsendimäär, mis on kindlaks määratud vastavalt artikli 4 lõikele 3
Belgia	2 %
Taani	2 %
Iirimaa	4 %
Luksemburg	4 %
▼<u>M1</u>	
Malta	7 %
▼<u>B</u>	
Madalmaad	2 %
Austria	2 %
Soome	2 %
Rootsi	2 %

▼ **B**

III LISA

▼ **M1**

MÄÄRUSEGA (EL) 2018/841 HÕLMATUD MAAKATEGOORIADEST TULENEVATE NETOSIDUMISTE KOGUSUMMA, MIDA LIIKMESRIIGID VÕIVAD VASTAVALT KÄESOLEVA MÄÄRUSE ARTIKLI 7 LÕIKE 1 PUNKTIDELE a ja aa AASTATEL 2021–2030 NÕUETE TÄITMISEKS ARVESSE VÕTTA

▼ **B**

	Maksimumkogus väljendatuna miljonites CO ₂ -ekvivalenttonnides
Belgia	3,8
Bulgaaria	4,1
Tšehhi Vabariik	2,6
Taani	14,6
Saksamaa	22,3
Eesti	0,9
Iirimaa	26,8
Kreeka	6,7
Hispaania	29,1
Prantsusmaa	58,2
Horvaatia	0,9
Itaalia	11,5
Küpros	0,6
Läti	3,1
Leedu	6,5
Luksemburg	0,25
Ungari	2,1
Malta	0,03
Madalmaad	13,4
Austria	2,5
Poola	21,7
Portugal	5,2
Rumeenia	13,2
Sloveenia	1,3
Slovakkia	1,2
Soome	4,5
Rootsi	4,9

▼ B	
Maksimaalne kogusumma:	► M1 262,2 ◀

IV LISA

KOHANDAMISE KOGUSED VASTAVALT ARTIKLI 10 LÕIKELE 2

	CO ₂ -ekvivalenttonnid
Bulgaaria	1 602 912
Tšehhi Vabariik	4 440 079
Eesti	145 944
Horvaatia	1 148 708
Läti	1 698 061
Leedu	2 165 895
Ungari	6 705 956
Malta	774 000
Poola	7 456 340
Portugal	1 655 253
Rumeenia	10 932 743
Sloveenia	178 809
Slovakkia	2 160 210